

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Είναι γνωστό ότι στο σύγχρονο διαρκώς μεταλλασσόμενο περιβάλλον, η κατοχύρωση της δημόσιας ασφάλειας εμφανίζεται όσο ποτέ άλλοτε ως κυρίαρχο θέμα. Η εγκληματικότητα ιδίως με την οργανωμένη της μορφή επηρεάζει σε αυξανόμενο βαθμό την ομαλή κοινωνική συμβίωση και την οικονομική ανάπτυξη.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος επιβάλλει τη λήψη εξειδικευμένων μέτρων. Σημαντικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή έχει μεταξύ άλλων και η εμπιστοσύνη με την οποία περιβάλλουν οι πολίτες τους αστυνομικούς για την επίλυση των προβλημάτων τους. Η εμφάνιση, μεμονωμένων μεν, σε κάθε περίπτωση όμως πραγματικών περιστατικών αυθαίρετης δράσης αστυνομικών οργάνων αφενός αμαυρώνει την εικόνα του Σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας και αφετέρου λειτουργεί ανασταλτικά για την εμπέδωση στους πολίτες του αναγκαίου για την κοινωνική πρόοδο αισθήματος ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό επιβάλλεται η θέσπιση και λειτουργία ενός αξιόπιστου μηχανισμού που θα έχει ως αποκλειστική αρμοδιότητα τη διερεύνηση των καταγγελιών των πολιτών στον τομέα αυτό.

Περαιτέρω, τον τελευταίο χρόνο το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έθεσε στόχους και προτεραιότητες και έλαβε μία σειρά μέτρων εντασσόμενων στη συνολική κυβερνητική πολιτική για τη δημιουργία ενός νέου συστήματος αστυνόμευσης με ορθολογικότερη αξιοποίηση του προσωπικού και των μέσων της Ελληνικής Αστυνομίας. Με το παρόν σχέδιο νόμου προωθούνται επιμέρους ρυθμίσεις στην κατεύθυνση της περαιτέρω διασφάλισης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούν, αφενός μεν στον πληρέστερο έλεγχο της λειτουργίας των Σωμάτων, στη παροχή εγγυήσεων για τη διευκόλυνση της δράσης τους και τη ρύθμιση ορισμένων εκκρεμοτήτων, αφετέρου δε στην ενίσχυση του ρόλου και των δυνατοτήτων της αρμόδιας Υπηρεσίας για την αντιμετώπιση του φαινομένου της διαφθοράς, όχι μόνο στην Ελληνική Αστυνομία, αλλά και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Επίσης, ενσωματώνεται η Ελληνική Αγροφυλακή στη Δασική Υπηρεσία, της οποίας διευρύνεται η αποστολή και τίθενται οι βάσεις για την αναβάθμιση της λειτουργία της.

Τέλος, η υλοποίηση των ανωτέρω στόχων απαιτεί και την ενίσχυση της ικανότητας, της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ανθρώπινου δυναμικού των Σωμάτων Ασφαλείας. Γι' αυτό θεσπίζονται ορισμένα υλικά και ηθικά κίνητρα με στόχο την αύξηση του υπηρεσιακού ενδιαφέροντος του προσωπικού, την άμβλυνση των αντιξοοτήτων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τη διασφάλιση αξιοπρεπέστερης διαβίωσης και την ανύψωση του ηθικού τους. Άλλωστε, αποτελεί κοινή παραδοχή ότι το κλειδί της επιτυχίας για έναν Οργανισμό είναι το ανθρώπινο δυναμικό.

Ειδικότερα, με τις επιμέρους διατάξεις του ρυθμίζονται τα ακόλουθα θέματα :

Με το άρθρο 1 προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία στο Υπουργείο Προστασίας του πολίτη Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, υπαγόμενο απευθείας στον Υπουργό, στο οποίο θα μπορούν να αναφέρονται περιστατικά παράνομης συμπεριφοράς του ένστολου προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας σε βάρος πολιτών, ώστε να εξασφαλίζεται η ταχεία και αποτελεσματική διερεύνησή τους και να μην δημιουργούνται υπόνοιες για συγκάλυψή τους στα πλαίσια της κακώς εννοούμενης συναδελφικής αλληλεγγύης. Η αξιολόγηση των καταγγελιών για την αξιοπιστία τους και η απόφαση για την περαιτέρω διερεύνηση από τις αρμόδιες αρχές ή Υπηρεσίες ανατίθεται σε Επιτροπή υψηλού κύρους, η οποία λειτουργεί στο Γραφείο και συγκροτείται από έναν επίτιμο αρεοπαγίτη, ως πρόεδρο, τον Νομικό Σύμβουλο του κράτους στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και από έναν επίτιμο εισαγγελέα εφετών, ως μέλη.

Όπως είναι γνωστό, τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται περιστατικά μη σύννομης συμπεριφοράς προς τους πολίτες του ένστολου προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας, η διερεύνηση των οποίων κρίνεται αντικειμενικά ως ελλειμματική. Ο πειθαρχικός έλεγχος είναι συχνά χρονοβόρος, με περιορισμένη συμμετοχή και ενημέρωση του καταγγέλλοντος. Σε πολλές περιπτώσεις έχει καταγραφεί η απροθυμία του καταγγέλλοντος να συνεργαστεί με αστυνομικά όργανα για την επαρκή τεκμηρίωση της καταγγελίας. Τα δυσμενή σχόλια που προκαλούνται από τέτοια περιστατικά κλονίζουν το κύρος των σωμάτων ασφαλείας και πλήττουν το ηθικό του προσωπικού.

Σήμερα, η κοινωνία επιδεικνύει όλο και λιγότερη ανοχή σε περιστατικά αυθαιρεσίας κρατικών λειτουργών. Ασφαλώς, η κοινωνία αποδέχεται την λειτουργία σωμάτων ασφαλείας, απαιτεί όμως την παράλληλη δραστηριοποίηση αξιόπιστων μηχανισμών δημόσιας λογοδοσίας και ελέγχου.

Ως εκ τούτου προκύπτει η ανάγκη για την σύσταση ενός φορέα που να ασχολείται αποκλειστικά με τα περιστατικά αυθαιρεσίας του προσωπικού των σωμάτων ασφαλείας.

Αντίστοιχες διατάξεις που προβλέπουν την ίδρυση Γραφείων, Επιτροπών ή και Αρχών για την εξέταση τέτοιων περιστατικών ισχύουν σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Μ. Βρετανία, Βέλγιο, Γαλλία, Ολλανδία, Κύπρο κ.α.). Το Γραφείο δεν διερευνά βεβαίως σε καμιά περίπτωση το ποινικό σκέλος της υπόθεσης. Αν το καταγγελλόμενο περιστατικό συνιστά και αξιόποινη πράξη, η καταγγελία διαβιβάζεται αμέσως στον αρμόδιο εισαγγελέα και αν πρόκειται για αυτόφωρο έγκλημα ή συντρέχει κίνδυνος εκ της αναβολής, το σχετικό διαβιβαστικό έγγραφο κοινοποιείται αμέσως και στην αρμόδια για τη διενέργεια προανάκρισης Υπηρεσία του Σώματος, στο οποίο ανήκει ο εγκαλούμενος.

Εξάλλου, αξίζει να σημειωθεί ότι τα τελευταία χρόνια το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), η Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά και ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν επισημάνει τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις υπάρχουσες διαδικασίες καταγγελιών αστυνομικής αυθαιρεσίας.

Η νομολογία του ΕΔΔΑ συνεχώς επεκτείνεται σε ζητήματα αστυνομικής αυθαιρεσίας και καλύπτει πλέον και το ζήτημα της αποτελεσματικής διερεύνησης των καταγγελιών. Η Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει προβεί σε συστάσεις για την βελτίωση των διαδικασιών λογοδοσίας των αστυνομικών οργάνων στις χώρες μέλη. Ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει καταγγείλει περιστατικά αστυνομικής αυθαιρεσίας και έχει προβεί σε συστάσεις προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των μηχανισμών αστυνομικής λογοδοσίας σε συγκεκριμένα κράτη μέλη.

Έτσι η ίδια ως άνω Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει την επανάληψη της διερεύνησης της πειθαρχικής υπόθεσης για την οποία έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση του ΕΔΔΑ σε βάρος της χώρας μας, εφόσον διαπιστώνονται με την απόφαση αυτή ελλείψεις της πειθαρχικής διαδικασίας ή νέα στοιχεία που δεν αξιολογήθηκαν στην πειθαρχική έρευνα. Η εν λόγω ρύθμιση αποσκοπεί στην απόδοση δικαιοσύνης και στη δίκαιη και ορθή κρίση ορισμένων σοβαρών πειθαρχικών υποθέσεων από τη Διοίκηση για τις οποίες ανακύπτουν αμφιβολίες ως προς την ορθή διερεύνηση και κρίση τους. Περαιτέρω, η Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης (Υπηρεσία Εκτέλεσης Αποφάσεων του ΕΔΔΑ) έθεσε το ερώτημα αν υπάρχει δυνατότητα διενέργειας νέων διοικητικών ερευνών σε υποθέσεις όπου οι αρχικές διοικητικές έρευνες κρίθηκαν ανεπαρκείς ή μεροληπτικές από το ΕΔΔΑ και σε θετική περίπτωση ποια είναι η Αρχή που αποφαίνεται για αυτή τη δυνατότητα.

Τα πειθαρχικά όργανα των οικείων Σωμάτων υποχρεούνται να εξετάζουν τις υποθέσεις που παραπέμπονται σε αυτά από το Γραφείο ή την Επιτροπή κατά προτεραιότητα.

Ο νέος φορέας έχει την αρμοδιότητα για την αντιμετώπιση περιστατικών αυθαιρεσίας του ένστολου προσωπικού του συνόλου των σωμάτων ασφαλείας (Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής), δεδομένου ότι το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη συγκεντρώνει για πρώτη φορά στην πρόσφατη ιστορία της χώρας όλα τα σώματα ασφαλείας υπό την ίδια στέγη.

Η Τριμελής Επιτροπή υποβάλλει κατ' έτος αναλυτική έκθεση πεπραγμένων, διαπιστώσεων και προτάσεων στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, ώστε να ελέγχεται η δραστηριότητα και αποτελεσματικότητα του Γραφείου, αλλά να αξιοποιείται η εμπειρία και οι προτάσεις του.

Τα θέματα της οργάνωσης και της εσωτερικής λειτουργίας του Γραφείου, του καθορισμού των επιμέρους αρμοδιοτήτων και καθηκόντων των οργάνων και του προσωπικού του, της υποδοχής και ενημέρωσης των ενδιαφερομένων πολιτών και της συνεργασίας με τα Σώματα, τις Υπηρεσίες και τους φορείς θα ρυθμισθούν με προεδρικό διάταγμα. Τέλος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη θα ρυθμισθούν τα θέματα της αποζημίωσης του προέδρου και των μελών της Επιτροπής.

Με το άρθρο 2 αντικαθίστανται οι διατάξεις για τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και την αποστολή του Συμβουλίου Συντονισμού και Στρατηγικής Δημόσιας Τάξης, το οποίο μετονομάζεται σε Συμβούλιο Συντονισμού και Στρατηγικής Εσωτερικής Ασφάλειας, προκειμένου να εναρμονισθούν με τα νέα δεδομένα, σχετικά με τη συγκρότηση του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Με την προτεινόμενη ρύθμιση εξασφαλίζεται η συμμετοχή στο εν λόγω Συμβούλιο των δύο νέων Γενικών Γραμματέων του Υπουργείου, ήτοι του Γενικού Γραμματέα Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας και του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, καθώς και των υπηρεσιακών εκπροσώπων των Υπηρεσιών τους, ήτοι του Αρχηγού και του Υπαρχηγού του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας, γίνονται δε οι αναγκαίες προσαρμογές για την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας και εκπλήρωσης του σκοπού του εν λόγω Συμβουλίου.

Με το άρθρο 3 συνιστάται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη μια αυτοτελής Υπηρεσία, για τη διαχείριση και αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων χρηματοδοτήσεων επιχειρησιακών και αναπτυξιακών δράσεων του Υπουργείου και το συντονισμό των αρμοδίων Υπηρεσιών για την υλοποίηση των εν λόγω δράσεων. Επίσης, η Υπηρεσία αυτή καθίσταται υπεύθυνη εθνική αρχή για τη διαχείριση και αξιοποίηση των πιστώσεων που διατίθενται από το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων και το Ταμείο Επιστροφών, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση μεταναστευτικών ροών». Η ρύθμιση αυτή καθίσταται αναγκαία, προκειμένου να εξασφαλισθεί η επιβαλλόμενη από τις 547/2007/ΕΚ και 575/2007/ΕΚ αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διοικητική ανεξαρτησία, η οποία να εγγυάται αξιοπιστία, αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα στο χειρισμό των θεμάτων αυτών, αποφυγή συγκρούσεων καθηκόντων, αποτελεσματικό έλεγχο και ικανοποιητική προστασία των χρηματοοικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Με το άρθρο 4 ρυθμίζεται θέμα που αφορούν τη λειτουργία του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.ΜΕ.Α.). Ειδικότερα προβλέπεται η αναβάθμιση των παρεχόμενων από το Κέντρο αυτό υπηρεσιών, ιδίως μέσω της δυνατότητας πιστοποίησης των εκπαιδύσεων που παρέχει σύμφωνα με τον οργανικό του νόμο ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη να αναθέτει στο ΚΕ.ΜΕ.Α. τη πραγματοποίηση εκπαιδύσεων ή έργων ασφάλειας προκειμένου να υποστηρίζονται καλύτερα οι Υπηρεσίες που εποπτεύονται από το Υπουργείο. Επιπλέον προβλέπεται η δυνατότητα να ορίζονται ως Διευθυντής ή Αναπληρωτής Διευθυντής στο ΚΕ.ΜΕ.Α. εν ενεργεία στελέχη των Υπηρεσιών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη για λόγους εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος. Τέλος προβλέπεται ότι το ΚΕ.ΜΕ.Α. μπορεί να έχει έσοδα από την εκτέλεση έργων ή δράσεων επιχειρησιακών προγραμμάτων του Ε.Σ.Π.Α. και πάλι για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Με το άρθρο 5 η αποστολή της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας διευρύνεται και σε άλλα αδικήματα των υπαλλήλων και λειτουργών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, αλλά και των υπαλλήλων και αξιωματούχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην

Ελληνική Επικράτεια, αδικήματα που συνιστούν διαφθορά, σύμφωνα με τη σύμβαση του Ο.Η.Ε. κατά της διαφθοράς, η οποία κυρώθηκε από τη χώρα μας με το ν.3666/2008.

Στις επιμέρους διατάξεις του ίδιου άρθρου περιέχονται ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της στελέχωσης και της αποτελεσματικής λειτουργίας και δράσης της εν λόγω Υπηρεσίας, όπως είναι η διεύρυνση του χρόνου υπηρετήσης σ' αυτή του προσωπικού της και η παροχή κινήτρου για την ευδόκιμη παραμονή του, η δυνατότητα απόσπασης σ' αυτή υπαλλήλων με ειδικές γνώσεις από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, η απλούστευση της διαδικασίας άρσης του τραπεζικού και χρηματιστηριακού απορρήτου κ.λ.π.

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έρχονται να υλοποιήσουν σε μεγάλο βαθμό την προεκλογική δέσμευση της κυβέρνησης για τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και πρακτικών μέτρων για την καταπολέμηση της διαφθοράς στο δημόσιο, η οποία απειλεί τη σταθερότητα και την ασφάλεια της κοινωνίας, υπονομεύει τους θεσμούς, τις ηθικές αξίες και της αξίες της δημοκρατίας και αντιστρατεύεται τις αρχές της ορθής διαχείρισης των δημοσίων υποθέσεων και τις δημόσιες περιουσίας, της διαφάνειας και της ισότητας ενώπιον του νόμου.

Τέλος, ορίζεται ότι την ιδιότητα του γενικού ανακριτικού υπαλλήλου έχουν και οι αξιωματικοί ειδικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας όλων των κατηγοριών, πλην των υγειονομικών, αστυκτηνιάτρων και ιερέων, δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια προσλαμβάνονται στην Ελληνική Αστυνομία ειδικοί επιστήμονες στους τομείς ιδίως του οικονομικού και ηλεκτρονικού εγκλήματος, οι οποίοι εξειδικεύονται στην έρευνα των σχετικών εγκλημάτων και είναι απαραίτητο για την εξυπηρέτηση του ανακριτικού έργου να ασκούν και καθήκοντα γενικού ανακριτικού υπαλλήλου.

Με το άρθρο 6 προβλέπεται η δυνατότητα διάθεσης στις αστυνομικές αρχές και τις Υπηρεσίες του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής χερσαίων, πλωτών και εναερίων μεταφορικών μέσων που έχουν κατασχεθεί ως αντικείμενα λαθρεμπορίας, ή ως μεταφορικά μέσα ναρκωτικών ουσιών, λαθρεμπορευμάτων ή λαθρομεταναστών και ως μέσα παράνομης διακίνησης όπλων και αρχαιοτήτων, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ακολουθείται ήδη για τις αντίστοιχες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, ώστε τα μέσα αυτά να αξιοποιούνται προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Με το άρθρο 7 συνιστώνται 5 οργανικές θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού στην Ελληνική Αστυνομία, στις οποίες προβλέπεται να προσληφθούν με σύμβαση ορισμένου χρόνου ειδικοί επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων, ως σύμβουλοι της ηγεσίας του Σώματος στη διαμόρφωση μιας μακρόπνοης στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας και διεθνούς συνεργασίας και με χώρες πέραν αυτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα διασυνοριακού εγκλήματος, όπως είναι η τρομοκρατία, η διακίνηση λαθρομεταναστών, η διακίνηση προσώπων προς εκμετάλλευση (trafficking), η παράνομη εμπορία όπλων, ναρκωτικών κλπ., δεδομένης της δυναμικής και ραγδαίας εξέλιξης των μεθόδων και μέσων διάπραξης των εγκλημάτων αυτών.

Με το άρθρο 8 ρυθμίζεται η εκκρεμότητα που υπάρχει στο θέμα της ιθαγένειας των κατατασσομένων στην Ελληνική Αστυνομία ομογενών από τη Β. Ήπειρο, την

Κύπρο και την Τουρκία, για τους οποίους δεν προβλέπεται η απόκτηση της Ελληνικής ιθαγένειας, όπως γίνεται και με τους ομογενείς που εισάγονται στις Στρατιωτικές Σχολές, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν.3284/2004. Με την προτεινόμενη ρύθμιση καλύπτεται το νομοθετικό αυτό κενό, με την αυτοδίκαιη απόκτηση της Ελληνικής ιθαγένειας όσων ομογενών κατατάσσονται στην Ελληνική Αστυνομία, αλλά από την έναρξη ισχύος του νόμου και όσων έχουν μέχρι τώρα καταταγεί, όχι μόνο για λόγους ίσης μεταχείρισης με τους εισαγόμενους στις Στρατιωτικές Σχολές, αλλά και λόγους ουσίας, αφού δεν είναι νοητό υπάλληλοι του στενού πυρήνα της Ελληνικής διοίκησης να στερούνται της Ελληνικής ιθαγένειας.

Με το άρθρο 9 προστίθεται στα μοριοδοτούμενα κριτήρια για την πρόσληψη Ειδικών Φρουρών και η εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων στην Προεδρική Φρουρά, επειδή οι υπηρετούντες στην εν λόγω υπηρεσία διαθέτουν αυξημένα σωματικά και λοιπά προσόντα και υπόκεινται σε ειδική εκπαίδευση, στοιχεία απαραίτητα για την άσκηση των καθηκόντων των Ειδικών Φρουρών.

Με το άρθρο 10 εναρμονίζονται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται για την μετάταξη των αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας με εκείνες που ισχύουν για τους κατώτερους αστυνομικούς για λόγους ίσης μεταχείρισης.

Με το άρθρο 11 επιχειρείται η πληρέστερη προστασία του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, μέσω της οικονομικής ενίσχυσης που τους παρέχει σε ορισμένες δύσκολες περιστάσεις ο Ειδικός Λογαριασμός Αρωγής του προσωπικού αυτού, τον οποίο συντηρεί το ίδιο με τις συνδρομές του. Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα στους μετόχους του Λογαριασμού αυτού να παραμένουν μέτοχοί του και μετά τη συνταξιοδότησή τους για δέκα έτη, αντί των πέντε που ισχύει σήμερα, προβλέπεται δε να παρέχεται οικονομική ενίσχυση στους μετόχους και στην περίπτωση θανάτου συζύγου ή τέκνου τους.

Με το άρθρο 12 μεταφέρεται η λειτουργία των Ομάδων Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, η οποία είναι συντονιστικό όργανο, στην Ελληνική Αστυνομία, η οποία διαθέτει την τεχνογνωσία για τη διεκπεραίωση του έργου τους, έργο που προσιδιάζει και στη φύση της αποστολής της.

Με την παρ. 1 του άρθρου 13 διορθώνεται μία νομοτεχνική ατέλεια στη διάταξη του εδαφίου η' του άρθρου 3 του ν.3812/2009, ώστε η διατηρούμενη σε ισχύ με το εδάφιο αυτό διάταξη να είναι πλήρης και να μην ανακύπτουν ερμηνευτικά προβλήματα.

Με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου εξομοιώνονται με τους τακτικούς πυροσβεστικούς υπαλλήλους και οι πυροσβεστικοί υπάλληλοι εποχιακής απασχόλησης, ως προς τα ευεργετικές διατάξεις των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν.1339/1983, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.2452/1996 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 11 του ν.2713/1999, που προβλέπουν τη δυνατότητα πρόσληψης συγγενικών τους προσώπων ως διοικητικών υπαλλήλων στην Ελληνική Αστυνομία ή το Πυροσβεστικό Σώμα, σε περίπτωση που τραυματισθούν θανάσιμα ή καταστούν ανάκανοι κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, για λόγους εναρμόνισης με τις συνταγματικές επιταγές περί ισότητας, δεδομένου ότι και οι

δύο αυτές κατηγορίες προσωπικού εργάζονται κάτω από τις ίδιες συνθήκες και εκτίθενται στους ίδιους κινδύνους. Για τη διευκόλυνση άσκησης του δικαιώματος πρόσληψης όσων emπίπτουν στην παρούσα διάταξη προβλέπεται ότι υφιστάμενη προθεσμία για την υποβολή της σχετικής αίτησης αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Με το άρθρο 14 προβλέπεται η έκδοση ειδικού δελτίου ταυτότητας για τους εποχικούς πυροσβέστες, ώστε να μπορούν εύκολα να αποδεικνύουν την ιδιότητά τους σε κάθε περίπτωση.

Με το άρθρο 15 συνιστάται στο Πυροσβεστικό Σώμα μία ιδιαίτερη κατηγορία προσωπικού με την ονομασία «Επικουρικοί Πυροσβέστες», η οποία προβλέπεται να υποκαταστήσει σταδιακά το θεσμό του Εποχικού Πυροσβέστη.

Ως γνωστόν, μετά την ανάληψη της δασοπυρόσβεσης από το Πυροσβεστικό Σώμα με το ν.2612/1998, κατέστη αναγκαία η ενίσχυση αυτού με προσωπικό κατά τους θερινούς μήνες, προκειμένου να ανταποκριθεί και στη νέα αυτή αρμοδιότητα. Έτσι, προβλέφθηκε με τον ίδιο νόμο η πρόσληψη προσωπικού εποχικής απασχόλησης, για τη χρησιμοποίησή τους στη δασοπυρόσβεση κατά τους θερινούς μήνες, ένας θεσμός που λειτουργεί μέχρι σήμερα.

Οι Εποχικοί Πυροσβέστες ανέρχονται σήμερα σε 5.416 και προσλαμβάνονται με σύμβαση ορισμένου χρόνου (συνήθως 4 έως και 8 μηνών τελευταία, κατ' έτος) και τους υπόλοιπους μήνες του έτους λαμβάνουν το επίδομα ανεργίας από τον Ο.Α.Ε.Δ.

Η κατάσταση αυτή, και μεν εξυπηρέτησε αυτά τα χρόνια τις σημαντικά αυξημένες ανάγκες του Σώματος την καλοκαιρινή περίοδο, ανέδειξε όμως και αρκετά προβλήματα, που προκαλούνται τόσο από την ανασφάλεια των εποχικών πυροσβεστών, όσο και από την έλλειψη του απαραίτητου στις επιχειρήσεις πνεύματος ομάδος μεταξύ του μόνιμου και του εποχικού προσωπικού, λόγω του διαφορετικού εργασιακού του καθεστώτος, αλλά και των διαφοροποιήσεων που υφίστανται στα προσόντα και την εκπαίδευσή του.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, τα οποία έχουν σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο επίπονο και επικίνδυνο έργο της δασοπυρόσβεσης, κρίνεται σκόπιμο να υποκατασταθεί ο θεσμός αυτός με ένα θεσμό που θα είναι οργανικά ενταχγμένος στο Πυροσβεστικό Σώμα. Δημιουργούμε, λοιπόν, στους κόλπους του Σώματος μια ιδιαίτερη κατηγορία προσωπικού, τους Επικουρικούς Πυροσβέστες, οι οποίοι θα έχουν ως κύριο καθήκον τους τη δασοπυρόσβεση και τη δασοπροστασία, θα επικουρούν όμως παράλληλα το πυροσβεστικό προσωπικό και σε όλα τα λοιπά καθήκοντά του, στη άσκηση των οποίων παρατηρούνται σήμερα αδυναμίες, λόγω των μεγάλων ελλείψεων στο προσωπικό αυτό.

Σημειώνεται ότι σήμερα τα οργανικά κενά του Πυροσβεστικού Σώματος ανέρχονται σε πάνω από 4.000, τα οποία, λόγω της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, δεν φαίνεται πιθανόν να καλυφθούν στο άμεσο μέλλον. Με τη δημιουργία του θεσμού του Επικουρικού Πυροσβέστη, στο οποίο μπορούν να ενταχθούν και έμπειροι εποχικοί πυροσβέστες, δίνεται η δυνατότητα στο Πυροσβεστικό Σώμα να καλύψει αρκετές από τις

ελλείψεις του, δεδομένου ότι, αν οι προσλαμβανόμενοι προέρχονται από εποχικούς πυροσβέστες, μπορεί με το ίδιο κόστος να προσλάβει 4πλάσιο αριθμό εξ αυτών, έναντι της πρόσληψης ιδιωτών. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα της εργασιακής αποκατάστασης ενός μεγάλου αριθμού εποχικών πυροσβεστών, που έχουν προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες στον τομέα της δασοπυρόσβεσης και έχει αποκτήσει πολύτιμη σχετική εμπειρία, ενώ δεν θα χρειάζεται πλέον η πρόσληψη νέων εποχικών πυροσβεστών, ώστε σταδιακά ο θεσμός αυτός να εκλείψει, δεδομένου ότι προβλέπεται οι κενούμενες θέσεις εποχικών πυροσβεστών να μεταφέρονται στο Πυροσβεστικό Σώμα ως θέσεις Πυροσβεστών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται εξουσιοδότηση προς έκδοση π.δ. με το οποίο να συνιστώνται, να αυξάνονται ή να μειώνονται οι θέσεις των Επικουρικών Πυροσβεστών, με αντίστοιχη μείωση ή αύξηση των θέσεων Πυροσβεστών. Στις θέσεις Επικουρικών Πυροσβεστών προβλέπεται να προσλαμβάνονται Έλληνες πολίτες με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου επί 5ετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται, εφόσον έχουν απολυτήριο 3ταξίου Γυμνασίου και δεν έχουν υπερβεί το 29^ο έτος της ηλικίας τους. Κατά τα λοιπά θα εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την πρόσληψη ιδιωτών στο Πυροσβεστικό Σώμα, πλην αυτών που αναφέρονται στις γραπτές εξετάσεις και την προφορική συνέντευξη.

Στο διαγωνισμό για την πρόσληψη Επικουρικών Πυροσβεστών επιτρέπεται να συμμετάσχουν και εποχικοί πυροσβέστες μεγαλύτερης ηλικίας, αρκεί να έχουν την ιδιότητα αυτή κατά τις τελευταίες αντιπυρικές περιόδους 2007 έως και 2010, λόγω της μακράς προϋπηρεσίας και της δοκιμασίας τους στο αντικείμενο αυτό. Για τον ίδιο λόγο, οι υποψήφιοι αυτής της κατηγορίας δεν απαιτείται να έχουν ορισμένο ύψος αναστήματος, ούτε να υποβληθούν σε αθλητικές και ψυχοτεχνικές δοκιμασίες, για τη διαπίστωση δε της σωματικής ικανότητας και υγείας θα εφαρμόζονται τα κριτήρια που ισχύουν για στους εν ενεργεία Πυροσβέστες.

Η πρόσληψη θα γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία καθορίζονται στο νόμο. Τα κριτήρια αυτά προσιδιάζουν στη φύση των καθηκόντων τους και αντιστοιχούν στα προσόντα που απαιτούνται για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών.

Για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας, της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας του διαγωνισμού πρόσληψης των Επικουρικών Πυροσβεστών προβλέπεται όπως η σχετική διαδικασία διενεργείται υπό τον έλεγχο και την ευθύνη ανεξάρτητης επιτροπής, η οποία θα απαρτίζεται από ένα αντιπρόεδρο ή νομικό σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος ορίζεται από τον πρόεδρο αυτού, έναν εκπρόσωπο του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), που κληρώνεται μεταξύ των Συμβούλων αυτού, και ένα διευθυντή Διεύθυνσης του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος, που επίσης κληρώνεται μεταξύ των οικείων Διευθυντών.

Οι προσλαμβανόμενοι ως Επικουρικοί Πυροσβέστες προβλέπεται να υφίστανται βασική εκπαίδευση τουλάχιστον δύο τουλάχιστον μηνών, το είδος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού. Μετά την αποφοίτησή τους, τοποθετούνται και μετατίθενται, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, σε περιφερειακές υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος, με απόφαση του Αρχηγού.

Η θητεία των Επικουρικών Πυροσβεστών μπορεί να ανανεώνεται, μετά από αίτησή τους, εφόσον κρίνονται ικανοί προς τούτο από αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο λαμβάνει κυρίως υπόψη του την εργατικότητα, την υπηρεσιακή απόδοση, την πειθαρχικότητα και την κατάσταση της υγείας τους. Σε όσους εξ αυτών είναι απόφοιτοι Λυκείου και κατά το χρόνο πρόσληψή τους δεν είχαν υπερβεί το 35^ο έτος της ηλικίας τους παρέχεται το δικαίωμα να ζητήσουν, αντί της ανανέωσης της θητείας τους, να ενταχθούν, με τις ίδιες προϋποθέσεις, στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό με το βαθμό του Πυροσβέστη, δεδομένου ότι διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα και προκειμένου να ενισχυθεί η συνεχώς μειούμενη δύναμη των Πυροσβεστών.

Τέλος, με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζονται τα θέματα της ασφάλισης και της απόλυσης των Επικουρικών Πυροσβεστών, για δε τα οικονομικά τους θέματα γίνεται παραπομπή σε ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για τους Συνοριακούς Φρουρούς της Ελληνικής Αστυνομίας. Όσον αφορά το πειθαρχικό τους δίκαιο, το χρόνο εργασίας τους, την αξιολόγηση των προσόντων τους και τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή σε ανάλογη εφαρμογή των αντίστοιχων διατάξεων που ισχύουν για τους Πυροσβέστες.

Με την παρ. 1 του άρθρου 16 προβλέπεται η αύξηση του επιδόματος, που χορηγείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3554/2007, στους αστυνομικούς, συνοριακούς φύλακες και ειδικούς φρουρούς, που μετατάσσονται σε υπηρεσία γραφείου ή απέχουν από τα καθήκοντά τους, συνεπεία τραυματισμού ή παθήματος κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, από την ημέρα του παθήματος, επεκτείνεται δε αυτό για λόγους ισονομίας και στο προσωπικό της Ελληνικής Ακτοφυλακής. Το εν λόγω επίδομα θεσπίστηκε προς αναπλήρωση του εισοδήματος των αστυνομικών που κατ' ανάγκη μειώνεται, λόγω μη εκτέλεσης μάχιμης υπηρεσίας (υπηρεσίας πέραν του πενθημέρου και νυκτερινής υπηρεσίας), και επομένως υπολείπεται καταφανώς του εισοδήματος που θα ελάμβαναν αν εκτελούσαν πλήρως τα καθήκοντα της υπηρεσίας τους. Ωστόσο, το ύψος του επιδόματος που έχει θεσπισθεί, σε συνδυασμό με τα οικονομικά δεδομένα, μόνο συμβολικό χαρακτήρα έχει και δεν ανταποκρίνεται στο σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε.

Με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου επιχειρείται η εκδήλωση της ιδιαίτερης κοινωνικής μέριμνας της Πολιτείας προς το προσωπικό προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, ώστε σε περίπτωση τραυματισμού του κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας και ένεκα αυτής να είναι περαιτέρω δυνατή η έμπρακτη συνδρομή και η παροχή ηθικής στήριξης στους παθόντες εκ μέρους των οικείων τους. Ειδικότερα, προβλέπεται η κάλυψη των εξόδων ταξιδιού και διαμονής, για όσο χρόνο ο παθών νοσηλεύεται σε νοσοκομείο, ενός μέλους της οικογένειάς του, εφόσον πρόκειται για σοβαρό τραυματισμό που απαιτεί μακροχρόνια νοσηλεία ή προκάλεσε αναπηρία τουλάχιστον 80% στον παθόντα.

Με το άρθρο 17 προβλέπεται πλέον ρητά ότι η εργασία με οποιαδήποτε ιδιότητα στα κέντρα διασκέδασης, μπαρ, καφετέριες και αμιγείς αίθουσες διενέργειας τεχνικών παιγνίων επιτρέπεται μόνο κατόπιν άδειας της αστυνομικής αρχής και παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση ώστε με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη

χορήγηση της άδειας αυτής. Παράλληλα, με τις εν λόγω διατάξεις καλύπτεται η ελλείπουσα για τη ρύθμιση των ως άνω θεμάτων εξουσιοδότηση, όπως άλλωστε κρίθηκε με την υπ' αριθμ. 6/2008 Απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου όπου αποφάνθηκε ότι η διάταξη του άρθρου 4 του π.δ.180/1979 που ήδη ρυθμίζει τα ως άνω ζητήματα βρίσκεται εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης και είναι ανίσχυρη. Εξάλλου, είναι γνωστό ότι τα καταστήματα αυτά, όπου παρατηρείται αθρόα προσέλευση κοινού και ιδιαίτερα νέων ανθρώπων, απασχολούν πολλές φορές τις αστυνομικές αρχές για εγκληματικές πράξεις όπως διακίνηση ναρκωτικών ουσιών ή ακόμα διότι εκεί συχνάζουν άτομα τα οποία έχουν καταδικασθεί στο παρελθόν ή θεωρούνται ύποπτα διάπραξης εγκλημάτων. Επομένως στο πλαίσιο της πρόληψης της εγκληματικότητας, καθίσταται αναγκαία η θέσπιση προληπτικού ελέγχου ώστε να αποτρέπεται η εργασία στα καταστήματα αυτά ατόμων που έχουν καταδικαστεί για σοβαρά αδικήματα.

Με το άρθρο 18 προβλέπεται η υπαγωγή των πολιτικών υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Συμβουλίου των πολιτικών υπαλλήλων της Ελληνικής Αστυνομίας μέχρι την 31-12-2010, μετά το νομικό κενό στο θέμα αυτό που προέκυψε από τη μεταφορά της εν λόγω Γραμματείας από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στο νεοσύστατο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με το π.δ.184/2009. Η διάταξη αυτή έχει μεταβατικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι από 1-1-2011 θα συγκροτηθεί ίδιο Συμβούλιο για τους υπαλλήλους αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα.

Με το άρθρο 19 καταργείται η Ελληνική Αγροφυλακή, οι αρμοδιότητες της οποίας μεταφέρονται στο Υπουργείο περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και ασκούνται από τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες. Το προσωπικό της καταργούμενης Υπηρεσίας μετατάσσεται στις Δασικές Υπηρεσίες του τόπου που υπηρετεί, στις οποίες συνιστώνται αντίστοιχες οργανικές θέσεις, ανάλογα με τα προσόντα του.

Με τη ρύθμιση αυτή συγκροτείται ένας ενιαίος μηχανισμός ελέγχου και προστασίας των δασικών και αγροτικών οικοσυστημάτων και του φυσικού περιβάλλοντος, ένας μηχανισμός με τον οποίο εξασφαλίζεται καλύτερος συντονισμός και αποτελεσματικότερος έλεγχος της άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών, αλλά και σημαντικό δημοσιονομικό όφελος.

Με το άρθρο 20 καθορίζεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει με τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της κυβερνήσεως.

Με τις σκέψεις αυτές, το εν λόγω σχέδιο νόμου φέρεται ενώπιον της Βουλής των Ελλήνων για την κατά το Σύνταγμα συζήτηση και ψήφιση του.-

Αθήνα,

2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΛΟΥΚΙΑ-ΤΑΡΣΙΤΣΑ ΚΑΤΣΕΛΗ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ